

พระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ

เนื่องในวโรกาส

เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

พระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ

เนื่องในวโรกาส

เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

ที่ระลึกงานจัดแสดงนิทรรศการ

เรื่อง รัฐสภาไทยได้ร่ำพระบารมี ๕๐ ปี ทรงครองราชย์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๙

จำนวน ๖,๐๐๐ เล่ม

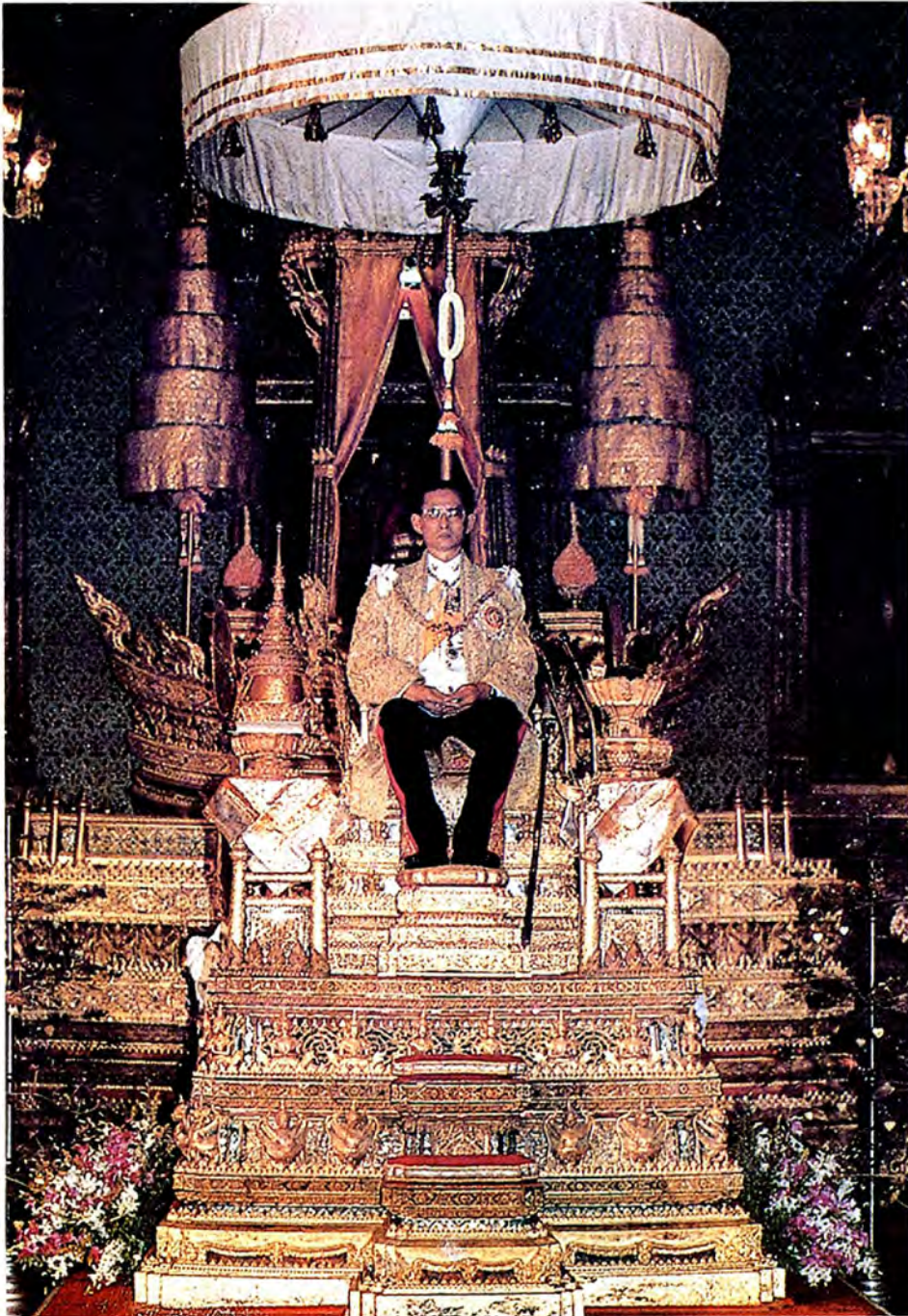
ISBN 974-8055-04-3

พิมพ์ที่กองการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กรุงเทพมหานคร

โทร. 2441260-1

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ

พระที่นั่งอนันตสมาคม : สถานที่ทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

พระที่นั่งอนันตสมาคม
มุมมองทิศตะวันออก

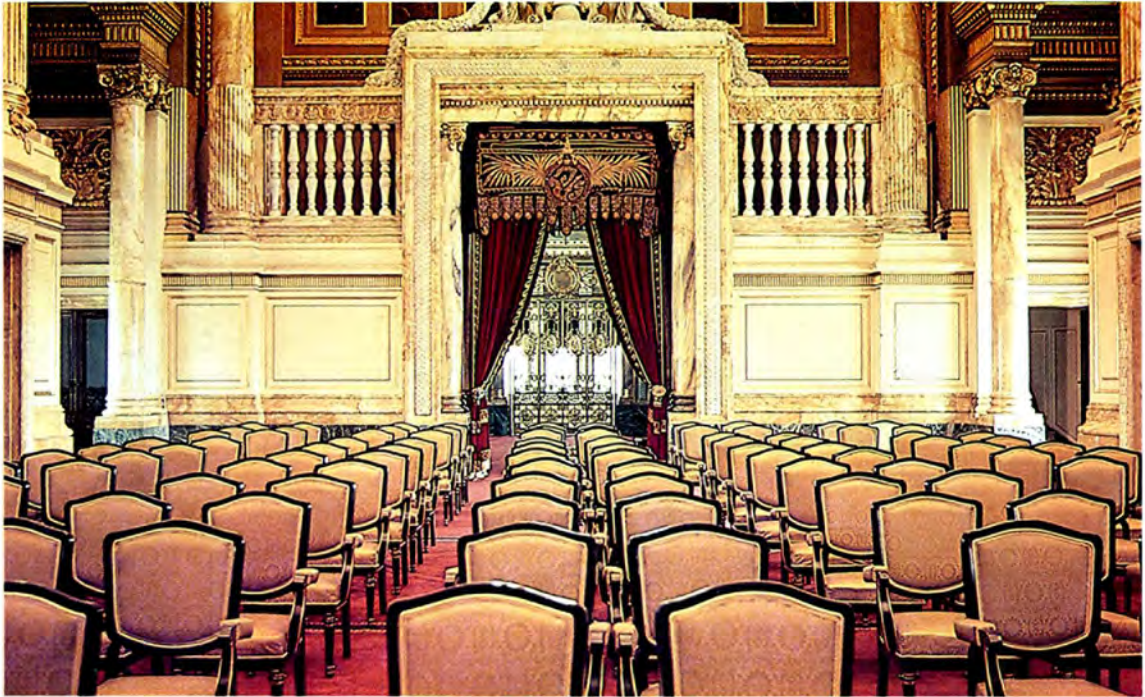

ศิลปะอันวิจิตรงดงามบริเวณโดมกลางห้องพระโรง

เพดานอੰนงดงาม : บนเพดานจารึกพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

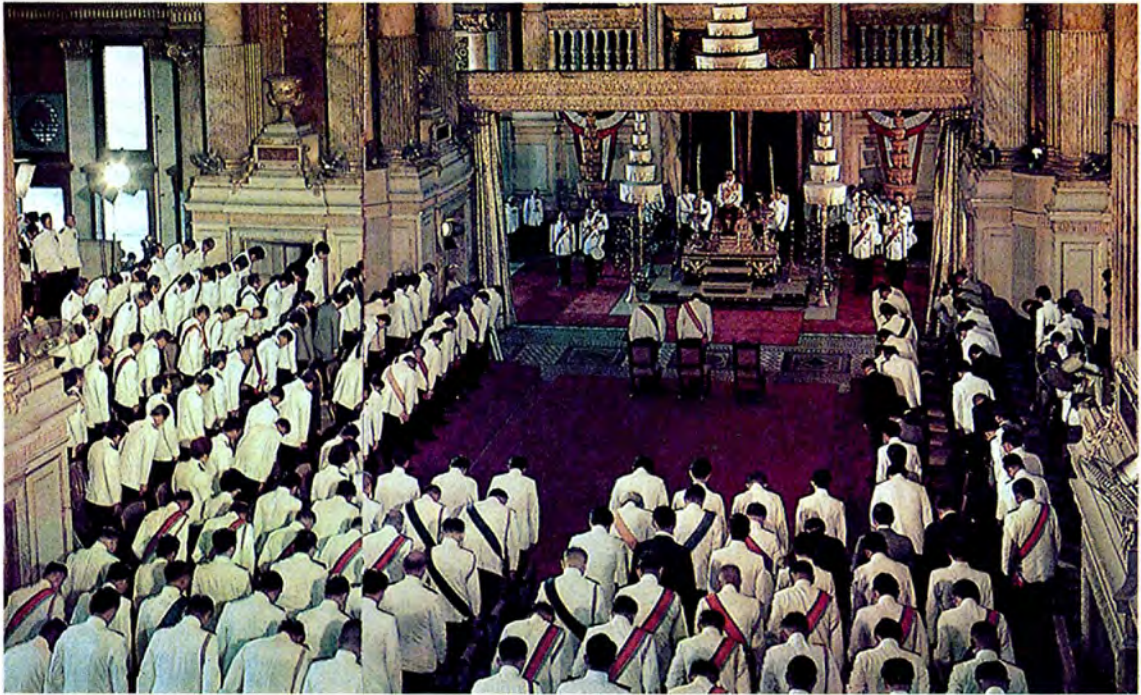

ก่อนรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

ทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ในรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

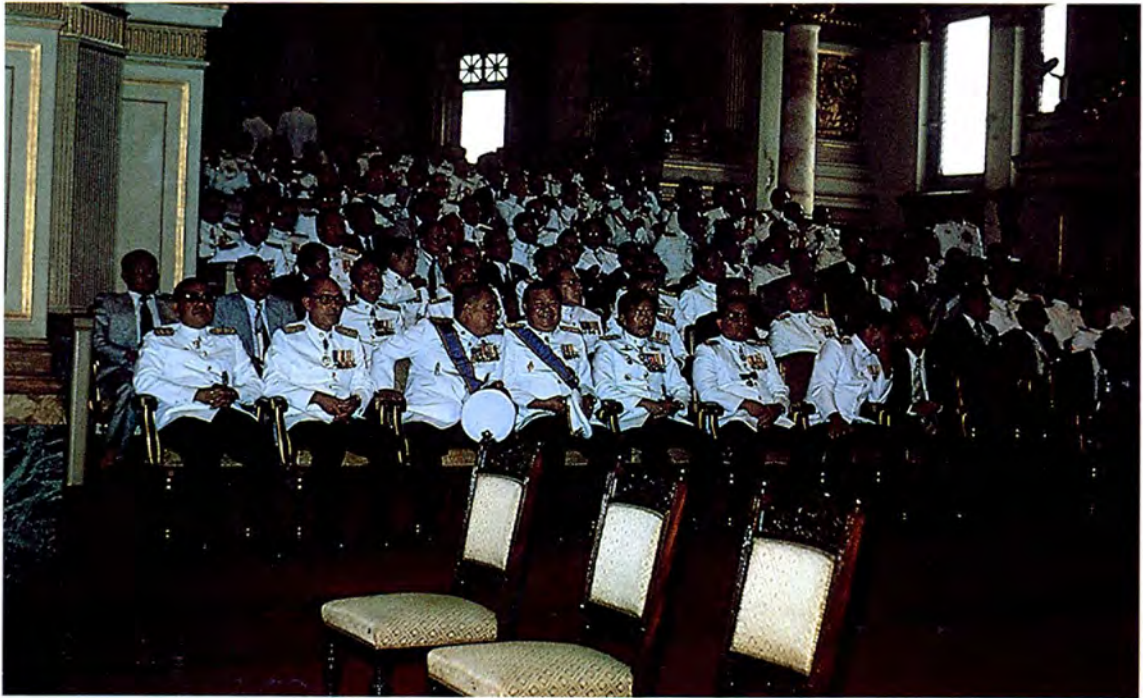
รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ พระราชทานพระราชดำรัส
เนื่องในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

สมาชิกวุฒิสภา : ในรัฐพิธีเปิดประชุมวุฒิสภา

สารบัญ

คำนำ

ที่มาและความหมายของรัฐธรรมนูญประจํา	๑
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช: กับรัฐธรรมนูญ	๔
รัฐธรรมนูญสภา วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๙๓	๑๑
รัฐธรรมนูญสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๕	๑๓
รัฐธรรมนูญสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๗	๑๕
รัฐธรรมนูญสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๘	๑๙
รัฐธรรมนูญสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๙	๒๒
รัฐธรรมนูญสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๐๐	๒๗
รัฐธรรมนูญสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๐	๒๘
รัฐธรรมนูญสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๐๑	๓๐
รัฐธรรมนูญร่างรัฐธรรมนูญ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒	๓๒
รัฐธรรมนูญสภา วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๑	๓๓
รัฐธรรมนูญสภา วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒	๓๕
รัฐธรรมนูญสภา วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๒	๓๗

รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๓	๓๘
รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๔	๓๙
รัฐพิธีเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕	๔๑
รัฐพิธีเปิดประชุมสภามหาอำนาจแห่งชาติ วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๖	๔๒
รัฐพิธีเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๑๖	๔๓
รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๙	๔๕
รัฐพิธีเปิดประชุมสภามหาอำนาจการปกครองแผ่นดิน วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๙	๔๖
รัฐพิธีเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๐	๔๘
รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒	๔๙
รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๖	๕๑
รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๙	๕๒
รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๑	๕๓
รัฐพิธีเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๔	๕๔
รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๕	๕๕
รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๓๕	๕๖
รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๓๘	๕๗
ภาคผนวก	
บรรณานุกรม	

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีพืชมงคลนึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงมีพระราชดำรัสเสด็จพืชมงคลโดยทุกครั้ง ซึ่งพระราชดำรัสนี้ได้กลายเป็นข้อคิดเตือนใจให้บุคคลที่
เกี่ยวข้องนั้นอมรวิถียุ่เสมอขณะปฏิบัติหน้าที่

การได้รวบรวมพระราชดำรัสเสด็จพืชมงคลเป็นรูปเล่มครั้งนี้ จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ
ศึกษาค้นคว้า ต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

มิถุนายน ๒๕๓๙

ที่มาและความหมายของรัฐพิธีเปิดสมัยประชุม

รัฐพิธีเปิดประชุมไม่ถือว่าเป็นการประชุมสภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา พุทธสภาและสภาผู้แทน สภาว่างรัฐธรรมนูญ หรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ฯลฯ มีชื่อเรียกแตกต่างกันไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ สันนิษฐานถึงพิธีที่สำคัญ และมีความศักดิ์สิทธิ์ เพราะเป็นพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมด้วยพระองค์เอง โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนชาวไทยทั่วประเทศเข้าร่วมในพิธี

ความเป็นมา

๑. ตามราชประเพณี

เป็นราชประเพณีของไทยที่พระมหากษัตริย์จะเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชพิธีสำคัญ เสด็จพระราชพิธีอันเกี่ยวกับกิจการบ้านการเมืองในสมัยการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ถือว่าเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์โดยตรง

เกี่ยวกับรัฐพิธีเปิดประชุมนั้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งสภากฎมการองคมนตรีขึ้น และสภากฎมการองคมนตรีได้เปิดประชุมครั้งแรกวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๗๐ แม้ว่าพระองค์จะไม่ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดประชุมนั้นด้วยพระองค์เอง แต่พระองค์พระราชทานกระแสพระราชดำรัสให้เจ้าพระ

ยามหิธร ราชเลขาธิการ อัญเชิญไปอ่านในการเฝ้าประชุม

แต่เมื่อล่วงเข้าสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย การเฝ้าประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งแรกวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ พระองค์ก็ได้พระราชทานกระแสพระราชดำรัสไปอ่านเพื่อเฝ้าการประชุมเช่นเดียวกัน

หลังจากนั้นเป็นต้นมา การเฝ้าประชุมได้กลายเป็นราชประเพณีที่พระมหากษัตริย์จะเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธี แม้ว่าภายหลังจะมีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเพื่อเป็นแนวทางหลักก็ตาม

๒. ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเฝ้าประชุม นอกจากจะเป็นราชประเพณีแล้วยังเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับรัฐพิธีเฝ้าประชุมเอาไว้ ดังนี้

" มาตรา ๓๐ พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามสมัยประชุม และทรงเฝ้าประชุม

พิธีเฝ้าประชุม จะทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินทรงทำหรือจะไปรดเกล้าฯ ให้รักษาพยาบาลบรรณบดีภาละแฉัด หรือนายกรัฐมนตรีกระทำพิธีแทนพระองค์ก็ได้

ส่วนฉบับที่ ๑ ๖ มา ได้มีการบัญญัติคล้ายคลึงกัน แต่ได้เปลี่ยนเลขของส่วนที่เฉพาะบุคคลออกจาก "นายกรัฐมนตรี" มาเป็น "ผู้หนึ่งผู้ใด" กระทำพิธีแทนพระองค์ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒๔ วรรคสอง บัญญัติว่า " พระมหากษัตริย์จะเสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำรัฐพิธีในการเปิดประชุมสภาสามัญสามัญประจำปีครั้งแรก ตราบเท่าตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่งได้โดยพระองค์เอง หรือจะโปรดเกล้าฯ ให้พระรัชทายาท ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วหรือผู้ใดผู้หนึ่ง เป็นผู้แทนพระองค์มาทำรัฐพิธีก็ได้ "

การเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมนี้ ขึ้นอยู่กับการบัญญัติในรัฐธรรมนูญเป็นหลัก บางฉบับจะบัญญัติให้กระทำทุกครั้งที่มีดสมัยประชุมสามัญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ และบางฉบับจะบัญญัติให้กระทำเฉพาะสมัยแรกของการเลือกตั้งทั่วไป เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ และรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

ส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๙๒ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ไม่บัญญัติเกี่ยวกับสมัยประชุมที่พระมหากษัตริย์เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมแต่ทั้งนี้ได้ยึดหลักตามราชประเพณีที่ปฏิบัติต่อเนื่องกันมาโดยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสามัญประชุมสามัญทุกครั้ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช : กับรัฐพิธีเปิดประชุม

นับจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน

๒๔๘๙ เป็นต้นมา รัฐพิธีเปิดประชุมแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท "องค์ผู้กระทำพิธีเปิด" ดังนี้

๑. คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติใน พระองค์ยังทรงพระเยาว์ และไม่ได้ประทับอยู่ในราชอาณาจักร พระราชกรณียกิจต่าง ๆ จึงตกอยู่กับคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และรัฐพิธีเปิดประชุมก็เช่นเดียวกัน คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เป็นผู้ดำเนินการเปิดประชุม เช่น

รัฐพิธีเปิดประชุมพฤษภาและสภาผู้แทน สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๑๐

พฤษภาคม ๒๔๙๐

รัฐพิธีเปิดประชุมวุฒิสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๔๙๐

รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๔๙๒

๒. ผู้แทนพระองค์

ผู้แทนพระองค์นี้ เป็นผู้แทนพระองค์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสด็จ หรือเป็นผู้กระทำพิธีเปิดประชุมแทนพระองค์ เช่น

จอมพล เผือก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสภาผู้แทน

ราชฎร สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิด

ประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

๓. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเข้าพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แล้วก็ได้ว่าพระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์โดยสมบูรณ์ทั้งตามโบราณราชประเพณี และตามรัฐธรรมนูญ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งการเสด็จครั้งนี้ เป็นการเสด็จ ประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมครั้งแรกของพระองค์ แม้ว่าจะเป็นการประชุมสมัยสามัญ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๒ จะบัญญัติไว้ก็ตาม แต่เป็นการเสด็จ ตามราชประเพณี

หลังจากนั้น พระองค์เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรวม ๒๗ ครั้ง ดังนี้

๑. รัฐพิธีเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยประชุมสามัญประจำปี

วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

๒. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพผู้แทนราษฎร สมัยประชุมสามัญประจำปี
วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๗
๓. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพผู้แทนราษฎร สมัยประชุมสามัญประจำปี
วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๘
๔. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพผู้แทนราษฎร สมัยประชุมสามัญประจำปี
วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๙
๕. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพผู้แทนราษฎร สมัยประชุมสามัญประจำปี
วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๐๐
๖. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพ สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๐
๗. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพ สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๑
๘. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพ สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒
๙. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพ สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๑
๑๐. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพ สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒
๑๑. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพ สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๒
๑๒. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพ สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๓
๑๓. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพ สมัยประชุมสามัญประจำปี วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๔
๑๔. รัฐพิธีฉัตรพระชุมสุทธานุภาพอันติบัณฑิตแห่งชาติ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๕

หน้าว่าง

หน้าว่าง

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมวิสามัญ
วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๑๑๑๑๑๑๑๑

สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน

ข้าพเจ้ามีความยินดีมากที่ได้มาประกอบพิธีเปิดประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญในวันนี้

นับแต่ข้าพเจ้าได้กลับมาสู่ประเทศไทยในคราวนี้ ข้าพเจ้าได้รับการต้อนรับจากท่านทั้งหลาย และ
 จากประชาชนเป็นอย่างดี ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ท่านทั้งหลายคงจะตระหนักไว้อยู่ว่า เหตุการณ์ของโลกกำลังอยู่ในระยะอันระมัดระวังไม่สุ
 ทางร้ายหรือทางดี ก็หาจะมีใจอาสพพยากรณ์ได้ไม่ เท่าที่ปรากฏอยู่ในเวลานี้มีการขัดแย้งกันในทางลัทธิ
 การเมือง แม้ใกล้ประเทศไทยเอง ก็ถึงกับระหัดระหารกันด้วยอาวุธ ด้อยมีความเห็นแตกแยกกัน
 สถานการณ์เช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดความวิตกกังวลว่า จะเป็นการกระทบกระเทือนถึงประเทศไทยเพียงใด
 แต่ข้าพเจ้ามีความพอใจที่เห็นประเทศชาติของเรายังสามารถรักษาความสงบสุขไว้ได้ดี

การเศรษฐกิจ ได้ฟื้นฟูจนเกือบจะเข้าสู่ปกติ มีการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างประเทศไทย
 เกือบเท่าระดับเดิมเป็นต้น

สำหรับการเงิน เรามีรายได้พอที่จะใช้จ่ายในการสาธารณสุขประโยชน์ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและบูรณะบ้านเมืองในสาขาสำคัญต่าง ๆ ได้ และถ้าภาวะของบ้านเมืองดำเนินเช่นนี้ต่อไปแล้วในอนาคตก็มีความมั่นใจได้ว่า อนาคตความสุจริตมาสู่อาณาประชาราษฎร์ได้ตามสมควร ตลอดจนผลประโยชน์ของเราจะมีเสถียรภาพมั่นคง

สถานการณ์ของจีพพีพีของประชาชนนั้น มีเครื่องอุปโภคบริโภคทุกอย่างตามที่พึงต้องการ ถ้าเปรียบกับประเทศอื่นแล้ว เราอยู่ในฐานะดีกว่าหลายประเทศ ยังคงเหลืออยู่แต่การยกมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้นต่อไป

โดยที่สุขภาพของข้าพเจ้าในเวลานี้ยังไม่สมบูรณ์และยังต้องรับการรักษายาตามอาการแพทย์ผู้เชี่ยวชาญอยู่ ข้าพเจ้าจึงมีความจำเป็นต้องเดินทางไปยังประเทศสวีเดนในสัปดาห์ข้างหน้า และจะได้กลับมาในเวลาอันสมควร

ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านทั้งหลายจะได้มีความตั้งใจในการสร้างความเจริญความก้าวหน้าให้แก่บ้านเมืองและประชาราษฎร์โดยตั้งมั่นในสัจธรรมและพร้อมใจกันร่วมมือในการดำเนินการของรัฐสภาให้เป็นที่ประโยชน์แก่ประเทศชาติอันเป็นที่รักของเราให้พัฒนาภาวธรรสืบไป

บัดนี้ ถึงเวลาอันสมควรแก่แล้ว ข้าพเจ้าขอฉีกประมุขรัฐสภาสมัยวิสามัญตั้งแต่นี้ขึ้นต้นไป และข้าพเจ้าขออวยพรให้ท่านทั้งหลายของประสพแต่ความสุขความเจริญโดยทั่วกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร

สมัยประชุมสามัญประจำปี

วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๑๑๑๑๑๑๑๑

อันนี้เป็นอีกสักจุดมรดกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไทย ที่สภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดมติสมัยประชุมสามัญ พุทธศักราช ๒๕๕๕ อีกสมัยหนึ่ง ซึ่งท่านทั้งหลายจะได้มาร่วมปรึกษาหารือช่วยกันดำเนินงานของชาติอีกวาระหนึ่ง ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีเป็นอันมากที่ได้มาประกอบพิธีเปิดสมัยประชุมในโอกาสนี้

ในระหว่างที่มติสมัยประชุมนั้น ข้าพเจ้าได้แต่งตั้งคณะองคมนตรีขึ้น เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๕ ประกอบด้วยพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร เป็นประธาน ซึ่งข้าพเจ้าหวังอย่างยิ่งว่า องคมนตรีคณะนี้จะช่วยเหลือข้าพเจ้าเป็นประโยชน์ในราชการแผ่นดินสืบไป

ส่วนการบริหารราชการแผ่นดินนั้น ปรากฏว่า ประเทศไทยของเราได้ดำเนินเจริญก้าวหน้าไปโดยดี สามารถรักษาสถานการณ์ของบ้านเมืองให้คงอยู่ในความสงบเรียบร้อย และได้เตรียมรับสถานการณ์ที่อาจจะบังเกิดขึ้นด้วยความไม่ประมาทตลอดมา ในทางเศรษฐกิจก็ปรากฏว่า อยู่ในสภาพที่มั่นคง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ประกอบสัมมาอาชีพจะเป็นผลดี จนยังผลให้ฐานะการเงินของประเทศดี

จีน เป็นลำดับมา โดยเฉพาะรายได้และทุนสำรองเงินตราของแผ่นดินเพิ่มมากขึ้น คำน้ำเงินบาทมีราคาดีขึ้น
เหล่านี้คือประโยชน์ให้ราคาสินค้าในท้องตลาดลดลงตามส่วนไปด้วย ในส่วนการค้าต่างประเทศนั้น ก็ได้
เพิ่มพูนความสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศที่เงินมีตรอดียิ่งขึ้น และยังได้เริ่มผูกความสัมพันธ์ทางการทูตกับ
ประเทศญี่ปุ่น และเยอรมันตะวันตกอีกด้วย โดยเฉพาะในด้านการศึกษา การสาธารณสุขและการ
คมนาคม ได้เร่งรัด จัดการส่งเสริมเป็นพิเศษ ซึ่งต้องถือว่าประโยชน์เพิ่มพูนความสัมพันธ์ของ
ราษฎรสืบไป

ข้าพเจ้าหวังอย่างยิ่งว่า ท่านทั้งหลายคงจะร่วมมือร่วมแรงกัน เพื่อช่วยกันสร้างประเทศชาติ
และครอบครัวอันประเสริฐของข้าพเจ้าให้เจริญก้าวหน้ามีมาตรฐานความผาสุกทัดเทียมกันด้วย
ดีทั้งกัน

บัดนี้ได้อุดมมงคลเกษมแล้ว ข้าพเจ้าขอเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบบังคมทูลขอ
อวยพรแด่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายของอภิบาลรักษาให้สมาชิกทุกท่านประสบ
แต่ความสุขความเจริญทั้งกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร
สมัยประชุมสามัญประจำปี
วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๕๕๕๕๕๕๕๕

ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในโอกาสที่บัดนี้ ทางสภาผู้แทนราษฎรจะได้มีการเปิดประชุมสมัยสามัญประจำปี ๒๕๕๗ ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาประกอบพิธีเปิดประชุมนี้อีกวาระหนึ่ง เพื่อท่านทั้งหลายซึ่งเป็นผู้แทนของชนชาวไทยที่อาสาสมัครจะได้ประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อประกอบกรณียกิจอันสำคัญของประเทศชาติสืบไป

ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าขอแจ้งให้ท่านทั้งหลายทราบถึงภาพการณ์ซึ่งเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ในภาพการประชุมปรึกษาหารือของท่านทั้งหลายได้อย่างดียิ่งตามสมควร คือ

๑. การต่างประเทศ รัฐบาลของเราได้พยายามส่งเสริมความสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ เพื่อบ้านสันติสนธิสนมเป็นอย่างดี โดยอำนวยความสะดวกให้ถึงกันและกันเป็นพิเศษ ในส่วนความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา ก็ได้ทอดความสนธิสนมใจจัดตั้งขึ้น ทางสหรัฐอเมริกาได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ประเทศของเรา ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมืองกันประเทศมากกว่าที่คาดมา จึงจะเป็น

ปัจจัยให้ประเทศของเราสามารถรักษาและส่งเสริมสันติสุขภายในประเทศ และป้องกันการรุกรานจากภายนอกประเทศ เพื่อรักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตยของชาติได้สมบูรณ์ขึ้นตามกฎหมาย สำหรับประเทศผู้เป็นมิตรอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัครภพแห่งประชาชาติบริติชก็ได้มีสัมพันธ์ไมตรีต่อกันดียิ่ง โดยร่วมมือกันระงับกรณีพิพาทได้อุดมคติขององค์การสหประชาชาติ นอกจากนี้ รัฐบาลได้ปฏิบัติตามมติสหประชาชาติอพยพทหารสันติคณะชาติออกจากประเทศพม่าไปยังได้ทิวสน้ำเรือลงด้วยความเรียบร้อย รัฐบาลได้ส่งคณะผู้แทนไปร่วมประชุม ณ นครเจนีวา เพื่อหาทางทำความเข้าใจในกรณีเกาหลีและอินโดจีนโดยสันติวิธี และการประชุมนี้ยังกระทำอยู่ที่นครเจนีวา

อนึ่ง เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า สถานการณ์ทั่วไปของโลกขณะนี้ไม่ได้อยู่ในภาวะปกติ โดยเฉพาะ ในบริเวณรอบประเทศของเราที่มีการรบกวนทั่วไป จนถึงรัฐบาลได้สั่งการป้องกันราชอาณาจักรอย่างเข้มแข็ง และได้มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในจังหวัดชายแดนตลอดจนได้สั่งกำลังทหารตำรวจออกไปเตรียมพร้อมกันอย่างรัดกุมต่อไป และรัฐบาลได้ยื่นข้อเสนอต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ขอให้ส่งคณะกรรมการของสหประชาชาติมาสังเกตการณ์ตามบริเวณพรมแดนติดต่อกับอินโดจีน เรื่องนี้กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาขององค์การสหประชาชาติแล้ว

๒. การภายในประเทศ ทางรัฐบาลของเราได้บริหารราชการมาโดยมุ่งที่จะให้อาณาประชาราษฎร์ได้รับความผาสุกเป็นความมุ่งหมายสำคัญได้เร่งรัดการบริหารตามหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม ให้รวดเร็วและกว้างขวางยิ่งขึ้น อาศัยจัดให้มีการประชุมข้าราชการ เจ้าหน้าที่งานเทศบาล ตลอดจนราษฎร เพื่อช่วยกันแสวงหาหลักการบริหารราชการแผ่นดินอันเหมาะสมต่อไป อนึ่งเป็นที่น่ายินดีที่

อาศัยความสามัคคีธรรมอันดีดลตลอดมา ประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่งของเราซึ่งยังคงอยู่ในความสงบสัน
ติดีเสมอมา อาณาประชาราษฎร์พึงได้รับความร่มเย็นผาสุกอยู่ตามควรแก่กาลสมัย

๓. การเศรษฐกิจของชาติ เนื่องมาจากขยายการศึกษา การสาธารณสุข การคมนาคม สื่อสาร
การให้คำแนะนำในการเกษตร อุตสาหกรรม และการทำมาหากินโดยทั่วไป เป็นต้น จึงทำให้การผลิตพิช
ภัณฑ์ธัญญาหารทวีผลดียิ่งขึ้นในส่วนอุตสาหกรรมค้าระหว่างประเทศ แม้จะมีการเสียบริบบอยู่บ้างบางครั้ง
เนื่องมาจากตลาดข้าวในต่างประเทศมีอุปสรรคบางประการ ทำให้ส่งข้าวไปขายต่างประเทศลด
จำนวนลงก็ตาม ทางรัฐบาลก็ได้ปรับปรุงแก้ไขให้กลับดีขึ้นตลอดมา มีความหวังว่าในอนาคตอันใกล้
การส่งข้าวไปจำหน่ายยังต่างประเทศจะกลับสู่สถานการณ์ปกติต่อไป ในส่วนรายได้ของรัฐ ปรากฏว่า
เงินไปตามที่ประมาณไว้ และเมื่อกล่าวถึงฐานะทางเศรษฐกิจของชาติในส่วนรวมแล้ว ทางรัฐบาล
พิจารณาเห็นว่ายังอยู่ในสภาพที่มีหวังจะงอกงามยิ่งขึ้นต่อไป นอกจากนี้เห็นว่าแม้ว่าข้าวจะขึ้น
ขึ้นค่าหลัก และเงินกระดาษขึ้นหลังของประเทศเราก็ตาม แต่ในอนาคตจะยึดเอาเงินสินค้าอย่างเดียว
เงินมูลค่าฐานการเศรษฐกิจและการเงินของประเทศชาติ ตลอดจนของประชาชนย่อมจะไม่ประสิทธิ
ประสิทธิผลให้สัมปรรณาได้ดีพอ จึงได้วางนโยบายเงินหลักมูลค่าฐานให้ส่งเสริมการผลิตผลของชาติ
โดยเพิ่มการทำพืชไร่ การเลี้ยงปศุสัตว์และการทำนาเกลือ เป็นต้น ขึ้นอีก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ในต่างประเทศ
ยังมีความต้องการอยู่มาก นอกจากนี้ยังกำหนดนโยบายในอันที่จะส่งเสริมการอุตสาหกรรมเพื่อให้
สามารถผลิตเครื่องอุปโภคที่จำเป็นแก่การครองชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยไม่ต้องสั่งซื้อสินค้าจากต่าง
ประเทศหรือสั่งเข้ามาเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาเสถียรภาพการค้าและการเงินของชาติให้มั่นคงสืบไปได้

บัดนี้ ถึงเวลาอันเป็นอุดมฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่บัดนี้เป็น
ต้นไป ขอคุณพระศรีวิฆเนศวรช่วยดลบันดาลให้การกิจที่ระงับปฏิบัติในสภานี้ คงสัมฤทธิ์ผลด้วยความเจริญ
รุ่งเรืองมาสู่ประเทศชาติและความร่มเย็นผาสุกมาสู่ประชาชนไทยยิ่งขึ้นไปโดยทั่วกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร

สมัยประชุมสามัญประจำปี

วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๑๑๑๑๑๑๑๑

ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

บัดนี้สิ้นมงคลฤกษ์ ซึ่งท่านทั้งหลายได้มาชุมนุมกันอย่างพร้อมเพรียง เพื่อเริ่มการปรึกษาหารือ นำพิจารณาถ้อยแถลงอันสำคัญของประเทศ โดยมีจุดประสงค์ประจักษ์แก่ปวงชนชาวไทย ข้าพเจ้าซึ่งรู้สึกยินดีที่ได้มากระทำพิธีนี้

ก่อนที่จะได้ดำเนินพิธี ข้าพเจ้าใคร่ถือโอกาส แลกถึงกรณีพิเศษ และนโยบายของรัฐบาลของข้าพเจ้าบางประการ กล่าวคือ

ในด้านการต่างประเทศ รัฐบาลของข้าพเจ้า มีนโยบายอันแน่วแน่ ในการต่อต้านการรุกรานของฝ่ายคอมมิวนิสต์ และจะดำเนินการตามแนวนโยบายของสหประชาชาติเพื่อรักษาสันติสุขของโลก เจ็ดจุดมโนคติของสหประชาชาติ และยึดมั่นอยู่ในฝ่ายเสรีประชาธิปไตย ทั้งจะส่งเสริมสัมพันธไมตรีให้ความร่วมมือช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงเป็นอย่างดี

โดยนัยดังกล่าว เมื่อรัฐบาลได้เข้าร่วมเป็นภาคี ในสนธิสัญญาการป้องกันร่วมกันแห่งเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้แล้ว รัฐบาลก็ได้เชิญให้ประเทศภาคี ผู้ผู้แทนมารวมปรึกษาหารือกัน ณ กรุงเทพมหานคร และโดยที่ประเทศภาคีทั้งหลายเล็งเห็นความสำคัญและความจริงจังของประเทศไทย จึงได้ตกลง มาร่วมประชุมกันตามที่เชิญ การประชุมคณะมนตรีแห่งสันนิษฐานภาพการป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงได้เริ่มขึ้นในกรุงเทพฯ อันนับว่าเป็นเกียรติยิ่งใหญ่สำหรับประเทศไทยและปวงชนชาวไทย และแสดงถึงเจตนาอันแน่วแน่ของประเทศภาคีที่ระดมมีอยู่อย่างแท้จริงในการต่อต้านภัยรุกราน ทุกระบบการ กับทั้งระงับให้เกิดสันติสุขและเสถียรภาพของประเทศในภูมิภาคนี้ของโลก และการประชุมเอเชียแอฟริกา ที่เมืองบันดง ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชียเกือบทุกประเทศ ได้ส่งบุคคลชั้นนำไปร่วมประชุมนี้ รัฐบาลก็ได้ส่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไปร่วมประชุมด้วย แม้การประชุมครั้งนี้จะไม่เกิดผลชัดเจนถึงขั้นหนึ่งใด ๆ ระหว่างกันก็ย่อมก่อให้เกิด ความเข้าใจดีระหว่างกันขึ้น เป็นอันมาก

นอกจากนี้ รัฐบาลของข้าพเจ้ายังได้มอบหมายให้นายกรัฐมนตรีเดินทางไปเยี่ยมมิตรประเทศต่าง ๆ รวม ๑๗ ประเทศ ทั้งนี้ย่อมจะส่งเสริมความสัมพันธ์ไมตรีและสันติสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และประชาชาติต่าง ๆ ซึ่งจะกระทำให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นไปได้ดียิ่งขึ้น

ส่วนการช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงนั้น รัฐบาลของข้าพเจ้าก็ได้ร่วมมืออำนวยความสะดวกแก่รัฐบาลพม่าในการที่รัฐบาลพม่าดำเนินการกวาดล้างกองทัพต่างด้าวที่หนีอยู่ ในพม่า และร่วมมือกับรัฐบาลสหพันธ์รัฐมาเลย์ ในการกวาดล้างโจรสลัดคอมมิวนิสต์ ในอาณาเขต

ภาคเหนือของสหพันธ์รัฐมาเลย์ สหรัประเทศลาวและกัมพูชา รัฐบาลของข้าพเจ้าก็ได้ให้ความช่วยเหลือในทางวิชาการและในทางเศรษฐกิจบางประการ ซึ่งทั้งนี้ย่อมก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันสนิทสนมแน่นแฟ้นและมีความเข้าใจระหว่างกันเป็นอย่างดี

สหรัด้านภายในประเทศไทยนั้น รัฐบาลของข้าพเจ้ามีนโยบายที่จะเร่งรัดส่งเสริมให้บังเกิดผลดีในทางเศรษฐกิจของชาติยิ่งขึ้น และได้พยายามอบรมเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง มีความรู้และสนใจในเรื่องการอาชีพของราษฎรยิ่งขึ้น เพื่อจะได้บริหารราชการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล และได้ดำเนินการทุกวิถีทางในอันที่จะก่อให้เกิดผลดีผลดีทั้งทางเกษตรและอุตสาหกรรมตามความมุ่งหมาย

ในส่วนการรักษาความสงบภายในนั้น ก็ได้ค้นคว้าวิจัยหาวิธีป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมรวมทั้งการก่อกบฏ และแทรกซึมของฝ่ายคอมมิวนิสต์ ก็ได้จัดตั้งกองอาสารักษาดินแดนขึ้นทุกจังหวัด เพื่อเตรียมไว้สำหรับกำลังช่วยเสริมกำลังทั้งฝ่ายทหารและตำรวจในเมื่อจำเป็น

สหรัการศึกษา สหรัวัฒนธรรมและคมนาคม รัฐบาลของข้าพเจ้าก็ได้เร่งรัดส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยมีหวังที่จะก่อให้เกิดความสุจริตสมบูรณ์แก่อาณาประชาราษฎร์สืบไป

ในโอกาสอันดีเยี่ยมมงคลฤกษ์นี้ ข้าพเจ้าขอเฝ้าประมุขสภาผู้แทนราษฎรเพื่อท่านสมาชิกทั้งหลายจะได้เริ่มดำเนินกิจการต่อไป และขอตั้งสัตยาธิษฐาน อาศัยอำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายทั้งปวง ในสากลโลกของดลบรรดาลให้ธุรกิจของสหรันี้ ได้ดำเนินไปด้วยดี บังเกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศไทยและความผาสุกไพเราะแก่ปวงชนชาวไทยทั้งปวง

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร

สมัยประชุมสามัญประจำปี

วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๕๕๕๕๕๕๕๕

ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในโอกาสที่สภาผู้แทนราษฎรมัดสมัยประชุมสามัญ สัปดาห์ที่ ๒๕๕๕ ในวันนี้ นับเป็นมงคลฤกษ์ เพราะท่านทั้งหลายซึ่งเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยได้มาชุมนุมกันอย่างพร้อมเพรียง เพื่อร่วมกันปรึกษาหารือช่วยกันนำเหตุการณ์วิกฤตของชาติโดยมุงมวดที่จะให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ข้าพเจ้าซึ่งมีความยินดีที่ได้มาประกอบพิธีนี้

การบริหารราชการแผ่นดินในระบอบเปิดสมัยประชุมนี้ รัฐบาลของข้าพเจ้าได้ดำเนินการด้วยความเรียบร้อย บ้านเมืองอยู่ในความสงบ ประชาชนพลเมืองมีความสันติสุขตามอัธยาศัย ในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป รัฐบาลของข้าพเจ้าจะได้ปฏิบัติตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อสภานี้ และจะได้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่ยังขึ้นตั้งต่อไปนี้

การป้องกันรักษาเอกราชและอธิปไตยของชาติจะเพิ่มพูนกำลังสมรรถภาพและประสิทธิภาพของทหารทั้ง ๓ กองทัพ และตำรวจ เพื่อสามารถป้องกันราชอาณาจักรและรักษาความสงบภายใน

การต่างประเทศ กระทรวงนโยบายในการเพิ่มพูนสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศดั้งเดิมและจะ
ร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติ รักษาไว้และปฏิบัติตามกฎบัตรสหประชาชาติ กับพันธะระหว่าง
ประเทศบรรดาที่ได้มีสนธิสัญญาต่อกันทั้งจะพยายามมัดสัมพันธไมตรีทางการทูตระหว่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น

การปกครองภายใน จะยึดมั่นในอันที่รักษาและปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญโดย
เคร่งครัด และจะได้เร่งรัดวิธีการปกครองของประเทศให้ทันสมัยโดยยิ่งขึ้น โดยจะส่งเสริมการ
ประถมศึกษา เพื่อให้ราษฎรได้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ เพิ่มขึ้นแทนสมาชิก
ประเภทที่ ๒ กับจะขยายอำนาจการบริหารออกไปสู่ท้องถิ่นให้มากโดยลำดับ รวมถึงสภาพตำบลด้วย
เพื่อให้การบริหารราชการใกล้ชิด และปฏิบัติโดยราษฎรมากยิ่งขึ้น

การวัฒนธรรม จะยึดมั่นในการส่งเสริมศาสนา เพื่อปลูกฝังศีลธรรมแก่ประชาชนโดยเฉพาะ
พระพุทธศาสนา จะได้ส่งเสริมทั้งการศึกษา การปฏิบัติและการบูรณปฏิสังขรณ์อารามวัดและจะ
ส่งเสริมเผยแพร่วัฒนธรรมทุกสาขาเพื่อเจิดจรัสวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ทั้งจะได้ค้นคว้าประวัติ
ศาสตร์โบราณคดี โดยทำการฟื้นฟูสิ่งของวัตถุวิหัตย สิ่งวัตถุพระนครศรีอยุธยาต่อไป

การเศรษฐกิจ จะให้เสรีภาพและสัมภาพแก่ประชาชนในการประกอบการค้า และจะช่วยเหลือ
เหลือขาดขาดการค้าสำหรับผลิต ให้มีทางจำหน่ายได้กว้างขวางยิ่งขึ้น กับจะส่งเสริมการค้าระหว่าง
ประเทศตามระบบปฏิบัติการค้าทั่วไปของโลก

การเกษตร จะส่งเสริมในการผลิตให้ได้ผลดี มีคุณภาพสูง มีปริมาณมาก และต้นทุนถูก
โดยจะช่วยเหลือให้เกษตรกรใช้พื้นที่ในการเกษตรที่เหมาะสมจะช่วยเหลือส่งเสริมการขยายพันธุ์ การใช้
เครื่องมือที่ทันสมัย

การชลประทาน ซึ่งมีความสำคัญยิ่งในการเกษตร กระทรวงจัดการสร้างเขื่อนเจ้าพระยาให้เสร็จสมบูรณ์โดยเร็ว และต่อไปก็กระทรวงจัดการชลประทานในภาคเหนือ ด้วยการสร้างเหมืองฝาย ภาคใต้ ด้วยการสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำและในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยวิธีการตัดทอนน้ำบาดาลเพิ่มขึ้นจากวิธีการสร้างอ่างเก็บน้ำ ซึ่งกระทำอยู่แล้วอีกทางหนึ่ง

การอุตสาหกรรม กระทรวงส่งเสริมการอุตสาหกรรมในประเทศให้มากยิ่งขึ้น โดยช่วยในทางลงทุน งดและลดภาษีอากรเครื่องจักร และวัสดุการอุตสาหกรรม ตลอดจนถึงการช่วยในการจำหน่าย ไม่ว่าจะเป็น การลงทุนของคนไทย หรือชาวต่างประเทศ และจะจัดสร้างพลังไฟฟ้าน้ำตก ให้กระแสไฟฟ้าราคาถูก เพื่อช่วยพลังงานอุตสาหกรรมอีกส่วนหนึ่ง

การสหกรณ์ กระทรวงจัดส่งเสริมการสหกรณ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสหกรณ์ผู้ผลิต และสหกรณ์การค้าสำหรับผู้ผลิตด้วย เพื่อให้ผู้ผลิตสามารถรวมกันเป็นกลุ่มเงินก้อน ผลิตสินค้าได้ดี และจำหน่ายสะดวก

การคลัง กระทรวงรักษาค่าของเงินตราไทย ให้มีเสถียรภาพอันเหมาะสมที่จะกระทำให้การค้าระหว่างประเทศดำเนินไปโดยสะดวก และจะยึดมั่นในหลักการภาษีอากรอันเป็นธรรมแก่สังคม

การศึกษา กระทรวงจัดส่งเสริมให้ราษฎรมีความรู้วิชาชีพ โดยจะสร้างและขยายมหาวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา วิทยาลัยเทคนิค และโรงเรียนต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้ราษฎรแต่ละคนมีความรู้ความสามารถ ประกอบอาชีพในสาขาใดสาขาหนึ่งได้

การสาธารณสุข จะได้ขยายโรงพยาบาลที่มีอยู่แต่ทุกจังหวัด และสถานีอนามัยที่มีอยู่
แต่ทุกอำเภอ ให้กว้างขวางมีบริการดีขึ้นอีก กับจะปรับปรุงกิจการแพทย์ การอนามัยให้เจริญก้าวหน้า
ทันสมัย และเหมาะสมแก่ความต้องการของประเทศชาติ และจะขยายโรงเรียนสาธารณสุขศาสตร์
และโรงเรียนเทคนิคการแพทย์ เพื่อส่งเสริมการอนามัยให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

การคมนาคม จะได้เร่งรัดการสร้างทางให้สามารถติดต่อทั่วถึงกันได้ทุกจังหวัด อำเภอ ตำบล
ที่วางอาณาจักร และติดต่อกับประเทศข้างเคียงในการติดต่อ รวมทั้งจะขยายการสื่อสารโดยเฉพาะ
การโทรคมนาคมให้ก้าวหน้า เพื่ออำนวยความสะดวกยิ่งขึ้น สำหรับการขนส่งทางทะเล จะเร่งรัดการ
ปรับปรุงท่าเรือกรุงเทพให้ทันสมัยยิ่งขึ้น และกว้างขวางพอแก่การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ และ
จะขยายท่าอากาศยานดอนเมืองให้กว้างขวาง และมีบริการที่ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นศูนย์กลางบินพลเรือน
ระหว่างประเทศในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อไป

การศัลยกรรม จะได้ส่งเสริมกิจการศัลยกรรม โดยเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้
มีการจัดตั้งศาลแขวงเพิ่มขึ้น และต่อไปจะได้จัดให้มีผู้พิพากษาสมทบโดยประชาชนเลือกตั้ง เน้นการ
ส่งเสริม ขบวนการยุติธรรม และช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในทางอรรถคดี

อนึ่ง ในกรณีที่รัฐบาลของข้าพเจ้า ได้มีการสนับสนุนให้มีพรรคการเมือง เพื่อเป็นการส่งเสริม
ระบอบประชาธิปไตยอยู่แล้วนั้น นับเป็นความก้าวหน้าแห่งระบอบประชาธิปไตยอีกขั้นหนึ่ง และเหมาะสม
แก่กาลสมัย แต่ข้าพเจ้าใคร่ขอถือโอกาสเตือนไว้สักเล็กน้อยว่า เมื่อคนไทยทุกคนมีสิทธิที่จะ
ตั้งพรรคการเมืองได้ตามกฎหมายแล้ว ก็ควรที่จะใช้วิถีทางของพรรคการเมืองให้เหมาะสมกับความ

ณีนอยู่ของประเทศชาติ อย่างได้ดำเนินการพรรคการเมืองไม่ในทางทำลายความสามัคคี จึงขอให้
เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติในส่วนรวมได้

บัดนี้ ได้อุดมมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าขอถือโอกาสจัดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่
บัดนี้เป็นต้นไป ขออำนาจคุณพระศรีวิฆเนศร์ องค์ดลบันดาลให้ภารกิจของสภานี้สัมฤทธิ์ผลนำความ
เจริญวัฒนาถาวรมาสู่ประเทศชาติ นำความร่มเย็นเป็นสุขมาให้แก่ประชาชนชาวไทยทั้งชาติ และขอให้
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่าน ประสบความเจริญรุ่งเรืองสัมฤทธิ์ผลโดย อายุ วรรณะ สุขะ
พละ และปฏิภาณโดยทั่วน้ำกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร

สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก

วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๐๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๕๕๕๕๕๕๕๕

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาประกอบพิธีเปิดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒ เป็นครั้งแรก
ซึ่งมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งทั้งราชอาณาจักรมาร่วมกันเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ตามหลักแล้ว การที่ท่านมาร่วมกันปฏิบัติภาระกิจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้
เป็นงานปฏิบัติงานที่สำคัญยิ่งของประเทศชาติ ชadb้านเมืองจะเจริญก้าวหน้า อาณาประชาราษฎร จะ
ได้รับความผาสุกเพียงไรหรือไม่ ย่อมอาศัยการที่ท่านทั้งหลายจะสมัครสมานสามัคคีกันปฏิบัติหน้าที่
โดยสุจริต ท้องประโยชน์ส่วนรวมอันที่ตั้ง โดยยึดมั่นในการสร้างเสริมความวัฒนาสถาพรแก่ประเทศชาติ
อันเป็นที่รักยิ่งของเรา และส่งเสริมประโยชน์สุขแก่อาณาประชาราษฎรทั้งปวงเป็นหลักปฏิบัติ

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแก่แล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ขออาราธนา
คุณพระศรีรัตนตรัย ได้ดลบันดาลให้สรรพภรณ์ยกของสภาผู้แทนราษฎรดำเนินไปปราศจากอุปสรรค
บรรดผลนำมาซึ่งความวัฒนาสถาพรแก่ประเทศชาติ บังเกิดความสุจริตใจแก่อาณาประชาราษฎร
และขอให้ทุกท่านมีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร

สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก

วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๕๕๕๕๕๕๕๕

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นอันมากที่ได้มาประกอบพิธีเปิดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีสมาชิกเข้ามาใหม่จากทางเลือกตั้งทั่วไป เพื่อปฏิบัติหน้าที่อันมีเกียรติตามรัฐธรรมนูญ

ตามวิถีทางแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ย่อมถือว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความสำคัญอันดับแรกของระบอบการปกครองในรูปนี้ คือเป็นตัวแทนของประชาชนทั้งประเทศ เข้ามาดำเนินการปกครองโดยใช้อำนาจในทางนิติบัญญัติเพื่อพิจารณาออกกฎหมายต่าง ๆ ให้รัฐบาลถือปฏิบัติหลักในการบริหารราชการแผ่นดิน ฉะนั้น ประเทศชาติจะมีความเจริญเพียงไรย่อมขึ้นอยู่กับสติปัญญาความสามารถของท่านทั้งหลายที่จะดำเนินงานในสภานี้ จึงใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายได้พิจารณาดำเนินงานต่าง ๆ ด้วยความสุจริตรอบคอบและบริสุทธิ์ใจ ขอให้คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติโดยรวมเป็นสำคัญ ดังที่ประชาชนได้ให้ความไว้วางใจเลือกท่านเป็นผู้แทนมาให้คำปรึกษาหน้าที่ทางฝ่ายนิติบัญญัติกับปฏิบัติหน้าที่ตามความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ เมื่อทุกท่านได้ยึดถือหลัก

ดำเนินการตั้งนี้แล้ว ผลแห่งการปฏิบัติของท่านจะสัมฤทธิ์ผลแต่ในทางที่ขอบตามความปรารถนา

บัดนี้ ถึงเวลาอันสมควรและเป็นมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป ขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยสูงประสิทธิ์ประสาทความรุ่งเรืองให้แก่ประเทศไทย
และให้สภานี้จงบรรลุผลปรากฏความสุจริตความเจริญแก่ปวงประชาน และประเทศชาติ กับขอให้
ท่านทั้งหลายจงมีความสมบูรณ์พูนสุขโดยทั่วกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร
สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก
วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๐๑
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๕๕๕๕๕๕๕๕

สมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มีโอกาสมาฉุ่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยแรกประจำปี๒๕๐๑ในวันนี้
ซึ่งต่อจากนี้ไปท่านทั้งหลายก็จะได้ปฏิบัติหน้าที่พิชิตงานปรัษาหาริ์และช่วยกันดำเนินงานสำคัญ
ของชาติอีกสมัยหนึ่ง

ในระยะเวลาที่ผ่านมามาตั้งแต่วรัฐบาลของข้าพเจ้าชุดนี้ได้รับหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินเป็นต้นมา
ท่านคงจะได้เห็นผลงานของรัฐบาลนี้ก้าวหน้าสู่จุดมุ่งประสงค์ไปประการใดบ้างแล้ว ถึงแม้ระยะเวลาที่รัฐบาล
นี้จะได้เข้ารับหน้าที่มาเพียงไม่นานนักก็ตาม แต่ก็ได้พยายามปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นคุณประโยชน์ และ
สืบไปตามความประสงค์ของประชาชนส่วนมากตามควรแก่เวลา ส่วนกิจการทางด้านสภาผู้แทนราษฎร
นี้ ก็นับว่าท่านทั้งหลายมีส่วนในการสร้างเสริมความเจริญให้ประเทศชาติอยู่มีใจนี้โดยที่ท่านสมาชิก
ทั้งหลายได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย เมื่อท่านทั้งหลายมีส่วนสำคัญ
ในการปกครองประเทศชาติตั้งนี้แล้ว ข้าพเจ้าก็ใคร่ขอให้พิชิตงานดำเนินงานด้วยความละเอียดรอบคอบ
และขอให้ปฏิบัติตรงตามความปรารถนาของประชาชนเป็นส่วนรวมอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึง

ประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนอันเป็นสิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใดกับขอให้ยึดมั่นในหลักสัจธรรมด้วย
ประเทศชาติซึ่งจะก้าวหน้าดุจดั่งไม่สูญเสียความปรารถนาของเราได้

บัดนี้ ถึงเวลาอันสมควรและได้อุดมฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมสภามุขนีเขมาวิทยาลัย
สัจธรรม ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขออัญเชิญคุณพระศรีวิฑนตรีย์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายของดลบันดาลให้
การดำเนินงานของสภามุขนีเขมาวิทยาลัยประสิทธิ์ประสาทความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ
ยิ่ง ๆ ขึ้นไป กับขอให้ท่านทั้งหลายของมีความเจริญสุภาพระการ เพื่อจะได้เป็นกำลังช่วยกันวาง
รากฐานสร้างความสำเร็จของประเทศชาติให้ยืนยงวัฒนาถาวรตลอดไป

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๕๕๕๕๕๕๕๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีอันมากที่ได้มากระทำพิธีเปิดประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญในวันนี้

หน้าที่ของสภานี้มีอยู่สองประการคือ (๑) สนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญ (๒) สนับสนุนมติบัญญัติ

หน้าที่ที่ข้าพเจ้ามีความสำคัญอันอย่างยิ่ง อีกอย่างหนึ่งอันแน่วแน่ในการปกครองแผ่นดินให้ยังยืนต่อไป

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายได้สำนึกในภาระอันใหญ่ยิ่งของท่านและเพียรพยายามปฏิบัติ

ด้วยความรอบคอบเต็มความสามารถของท่านทั้งนี้เพื่อเส้นทางที่จะนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ชาติบ้านเมือง

อันเป็นที่รักของเรา

บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแก่แล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ขออาราธนาคุณ

พระศรีรัตนตรัยได้ดลบันดาลให้สภาร่างรัฐธรรมนูญประสบผลสำเร็จอันดีงามในกรณีทุกอันสิ้นหน้าที่เพื่อ

นำมาซึ่งความเจริญสถาพรแก่ประเทศชาติ และความสมบูรณ์แก่ประชาชนยิ่ง ๆ ขึ้นไป ทั้งขอให้ท่านทั้ง

หลายองค์มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปี
วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๑
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
๑๑๑๑๑๑๑๑

ข้าพเจ้ามีความยินดีอันมาก ที่ได้มาประกอบพิธีเปิดประชุมรัฐสภาในวันนี้ การประชุมรัฐสภาในครั้งนี้นับว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะสิ้นการประชุมครั้งแรกภายหลังที่ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ รัฐสภาได้เริ่มปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ โดยที่สิ้นวาระเริ่มแรก ยังไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน อุบัติสภาต้องทำหน้าที่ของรัฐสภา จึงมีการระงับหนึ่งและมีความรับผิดชอบมาก ข้าพเจ้าเชื่อว่าทุกท่านต่างตระหนักในหน้าที่และพร้อมที่จะร่วมมือกันปฏิบัติโดยเต็มกำลัง เพื่อความเจริญมั่นคงของประเทศชาติ และความผาสุกของประชาชน

ในด้านรัฐบาลนั้น ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐบาลปัจจุบันมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินไป การกอบอันเห็นหน้าที่สำคัญของรัฐบาลประการหนึ่ง คือจะต้องจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนภายในกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ซึ่งขณะนี้รัฐบาลได้เริ่มปฏิบัติการเพื่อการนี้ไปแล้ว และในไม่ช้านี้ ก็จะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมือง และร่างพระราชบัญญัติเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้

แทนราชภัฏสถานเพื่อพัฒนา นับเป็นภาพปฏิบัติการตามลำดับชั้น เพื่อให้สิ้นไปตามบทบัญญัติของ
รัฐธรรมนูญโดยบริบูรณ์

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอสมัครประชุมรัฐสภาเพื่อดำเนินการตามหน้าที่
ต่อไป ขอคุณพระศรีรัตนตรัยจงดลบันดาลให้การกิจของรัฐสภาดำเนินไปโดยเรียบร้อยปราศจาก
อุปสรรคทั้งปวง ให้เกิดความวัฒนาสถาพรแก่ประเทศชาติ และความร่มเย็นเป็นสุขแก่อาณาประช
ราษฎรโดยทั่วหน้า และขอให้ท่านทั้งหลายประสบความสำเร็จความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไปต่อไป

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปี
วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๕๕๕๕๕๕๕๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมรัฐสภา ณ โอกาสนี้ขอแสดงความชื่นชมกับ
ท่านทั้งปวง ที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนให้มาดำเนินงานของแผ่นดิน

การเรียกประชุมรัฐสภาครั้งนี้เป็นผลงานของกาปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญอีกขั้นหนึ่ง
ซึ่งนับว่าเป็นความสำเร็จและเป็นการเริ่มต้นที่ดี สมควรที่ทุกฝ่ายจะพอใจ นับแต่ขณะนี้แผ่นดินไป
สภานี้จะเดินจะเดินผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติสมบูรณ์ตามรัฐธรรมนูญ สมาชิกของสภาจะมีภาระที่จะ
ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ ขอให้ท่านสำนึกว่า งานของท่านนั้นสำคัญมาก มีความผูกพันรับผิดชอบอยู่กับ
ชีวิตของประเทศและประชาชนทุกคน จำเป็นที่ท่านนั้นต้องใช้สติปัญญาความสามารถ ปฏิบัติให้ดำเนินไป
ตามรัฐธรรมนูญ และด้วยความคิดความตั้งใจ ที่จะให้บังเกิดความสุขสงบ และความก้าวหน้า
แก่บ้านเมือง ปัจจุบันนี้ภัยอันตรายร้ายแรง เกือบด้วยความปลอดภัยของชาติยังมีอยู่ ฝ่ายบริหารจึงจะ
ได้รับแต่งตั้งให้เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินต่อไปย่อมจะต้องมีภาระอันหนัก ความไม่แตกแยกกันเท่า
นั้นที่เห็นถือว่าสำคัญยิ่งให้ชาติบ้านเมืองของเราดำรงอยู่ต่อไปโดยสวัสดิ์ได้ ดังนั้น การปรึกษาหารือ

หรือการอภิปรายในเวทีใดๆ ๑ ที่จะมีขึ้นในสภานี้ ซึ่งควรจะได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ และส่วนรวมอย่างแท้จริงและด้วยความปรารถนาที่จะให้งานทุกอย่างสัมฤทธิ์ผลที่ดีที่สุด

ถึงเวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบทูลเกล้าฯ ถวายพรชัยมงคลแด่สมเด็จพระศรีนครินทร์อันเป็นที่รักยิ่งของชาวไทยทุกคน และขอเชิญชวนให้ทุกท่านร่วมกันปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ๑ สถาบัน อำนวยประโยชน์แก่อาณาประชาราษฎร์ และความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศไทยยิ่งขึ้นสืบไป ขอให้ท่านทั้งปวงมีความสุขความเจริญโดยทั่วกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปี
วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

จจจจจจจจจจ

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ ณ โอกาสนี้

ข้าพเจ้าขอกล่าวคำแก่สมาชิกแห่งสภานี้อีกครั้งหนึ่งว่า งานในหน้าที่ของท่าน ทั้งหลายมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงและความเจริญของประเทศชาติ ความที่ท่านจักได้ปฏิบัติด้วยความตั้งใจและบริสุทธิ์ใจ โดยเต็มกำลังความสามารถ และพยายามกระทำหน้าที่นั้นให้ครบถ้วน ทั้งในฐานะณีสผู้แทนของปวงชน และในฐานะณีสผู้ที่จะทำให้กฎการปกครองดำเนินโดยเรียบร้อย ตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งหมายความว่า ท่านจะต้องปฏิบัติกรทุกอย่างเพื่อประชาชน และเพื่อให้บังเกิดประโยชน์สุขและความร่มเย็นแก่ประชาชนอย่างแท้จริง

บัดนี้ ถึงเวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอคุณพระศรีรัตนตรัยของดลบันดาลให้การดำเนินงานของสภานี้ดำเนินไปโดยความเรียบร้อยสำเร็จผลอันพึงประสงค์ อันจะเกิดความผาสุกแก่อาณาประชาราษฎร์ และความเจริญรุ่งเรืองแก่ชาติบ้านเมืองยั่งยืนสืบไป ขอให้ท่านทั้งปวงมีความสุขความเจริญโดยทั่วกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปี
วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๓
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๑๑๑๑๑๑๑๑

การประชุมรัฐสภามีความสำคัญมิใช่น้อยท่านทั้งหลายควรจะได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ให้ดูดีองไป
ด้วยเหตุผลสติปัญญาและความรอบคอบ โดยยึดหลักว่า งานของรัฐสภาจะต้องดำเนินไปตามวิถี
ทางของการปกครองอย่างแท้จริง เพื่อประโยชน์และความเจริญพาสงของประชาชน ฐานะความมี
อยู่ที่ดีของประชาชนนั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดความมั่นคงแก่ประเทศชาติโดยส่วนรวม
ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะให้สมาชิกแห่งสภานี้ร่วมมือกันปฏิบัติงานของชาติให้ก้าวหน้าต่อไปโดย
ความบริสุทธิ์ใจ มั่นใจและกล้าหาญ เสียสละ

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเฝ้าประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี
พุทธศักราช ๒๕๑๓ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอให้การดำเนินงานของสภานี้เป็นไปโดยเรียบร้อยบรรลุ
ผลพึงประสงค์ อำนวยประโยชน์สุขแก่อาณาประชาราษฎร์ และความเจริญมั่นคงแก่ชาติบ้านเมือง
สืบไป ขอให้ท่านทั้งปวงมีความสวัสดีโดยทั่วกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปี
วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๔
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๑๑๑๑๑๑๑๑

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี พุทธศักราช ๒๕๑๔ ณ โอกาสนี้

โดยหลักการแท้จริงของระบอบประชาธิปไตย สมาชิกรัฐสภาคือผู้รับมอบหมายจากปวงชน ให้มาบริหารหรือกันดำเนินการปกครองประเทศ ให้บังเกิดประโยชน์สุข และความเจริญมั่นคงแก่ชาติ บ้านเมืองมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้น การอภิปรายทั้งปวงจึงควรนำไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว มิใช่เพื่อสิ่งอื่น

ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนแห่งปวงชน โดยเที่ยงตรง โดยบริสุทธิ์ใจ และโดยเต็มกำลัง เรื่องราวและปัญหาต่าง ๆ ที่เข้ามาสู่สภา ควรชักได้พิจารณาให้ สัมบูรณ์โดยไม่ได้โดยเหตุผล สถิติปัญหาและความรอบคอบ โดยถือหลักว่า งานของรัฐสภาจะต้อง ดำเนินไปตามวิถีทางของรัฐธรรมนูญ ด้วยความปรารถนาที่จะให้สัมฤทธิ์ผลที่ดีที่สุด เพื่อประโยชน์ และความผาสุกของประชาชน

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท สมัยประชุมสามัญพระอภัยมณี
พุทธศักราช ๒๕๑๔ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอให้การดำเนินงานของสภานี้ เป็นไปโดยเรียบร้อย
บรรลุผลอันพึงประสงค์ อำนวยประโยชน์สุขแก่อาณาประชาราษฎร และความเจริญมั่นคงแก่ชาติบ้าน
เมืองสืบไป ขอให้ท่านทั้งปวงมีความสวัสดีโดยทั่วกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๕
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๕๕๕๕๕๕๕๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในโอกาสนี้
 สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่สำคัญอย่างยิ่ง เกี่ยวข้องผลประโยชน์ของประเทศโดยตรง
 จึงถือได้ว่าเป็นสภาซึ่งทุกส่วนทุกภาคของประชาชนอย่างแน่นแฟ้นต่อชีวิตของประเทศและประชาชน
 ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายสำนึกตระหนักในภาระอันใหญ่ยิ่งดังกล่าว แล้วตั้งเจตนาอันแน่วแน่ที่จะ
 ให้ความเพียรพยายาม ความสุจริตเที่ยงธรรมพร้อมทั้งพิจารณาญานอันรอบคอบถี่ถ้วน ดำเนินงานทุก ๆ
 สิ่งให้สัมฤทธิ์ผลอันไพบูรณ์ เพื่อนำมาซึ่งความเจริญวัฒนา ความร่มเย็น และความมั่นคงมาสู่บ้าน
 เมืองซึ่งเป็นที่สุดหมายอันสูงสุดของเราทุกคน

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อดำเนินงาน
 ตามหน้าที่ต่อไป ขอคุณพระศรีรัตนตรัยของบ้านเราให้ภารกิจของสภารุดหน้าไปโดยเรียบร้อย ปราศ
 จากอุปสรรคทั้งปวงบรรลุผลสำเร็จอันดีงามตามวัตถุประสงค์ ยังให้เกิดความผาสุกความเจริญ ความ
 มั่นคง แก่ประเทศชาติและประชาชนทั้งปวง และขอให้ท่านทั้งหลายมีความสุจริตทุกเมื่อ
 ตลอดไป

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมสมัชชาแห่งชาติ

วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

ณ ราชตฤณมัยสมาคม

๑๑๑๑๑๑๑๑๑

ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มาสังเกตการประชุมสมัชชาแห่งชาติในครั้งนี้

วัตถุประสงค์แห่งการแต่งตั้งสมาชิกสมัชชาแห่งชาติและหน้าที่ของสมัชชาชาตินั้น ท่านทั้งหลายคงจะทราบดีโดยที่ทุกท่านเพราะได้สั่งไว้แล้วในประกาศแต่งตั้งสมาชิกสมัชชาแห่งชาติ ในการประชุมนี้ สมาชิกแห่งสมัชชาจะต้องกระทำหน้าที่ของท่านโดยสุจริตธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งสถานิตบัญญัติแห่งชาติ อันเป็นต้นแรกของผลประโยชน์อาชีพ วิชาการ ตลอดจนการระดมความคิดเห็นอันกว้างขวาง ในประเทศของเราอย่างแท้จริง เพื่อให้จะได้ทำหน้าที่ทางนิตบัญญัติ รวมทั้งพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร อันจักได้ประกาศใช้เป็นหลักในการปกครองบ้านเมืองต่อไป

ข้าพเจ้ามั่นใจว่าทุกคนที่มาประชุม ณ ที่นี้ มีเจตนาดีต่อบ้านเมือง และมีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ อันเป็นที่รักของเราทั้งปวง และด้วยความมั่นใจนี้ ข้าพเจ้าขอมอบหมายให้ท่านร่วมกันเลือกผู้ที่สมควรจะได้รับเป็นสมาชิกสถานิตบัญญัติแห่งชาติต่อไป

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอสังเกตการประชุมสมัชชาแห่งชาติ ณ บัดนี้ ขอให้การประชุมและการเลือกตั้งดำเนินไปโดยเรียบร้อย สวีร์เสียประโยชน์ที่สาธารณชนทุกประการ ทั้งขอให้ทุกท่านที่มาชุมนุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ มีความสุจริตใจดีต่อกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๑๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

ข้าพเจ้ามีความยินดีอันมาก ที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในโอกาสนี้

สภานิติบัญญัติแห่งชาตินี้ ถึงแม้ว่าโดยนิตินัยจะเป็นสภาที่แต่งตั้ง แต่ก็ได้แต่งตั้งมาจากบุคคลที่สมาชิกแห่งชาติได้คัดเลือกแล้วว่าเป็นผู้ที่สมควรจะขึ้นสมาชิกได้ ข้าพเจ้ามีความพอใจมากที่ได้เห็นว่าพลแห่งการคัดเลือกนั้น ได้ทำให้สภามีสมาชิกที่มาจากคนหลายกลุ่ม หลายอาชีพจึงตามปกติอยู่ห่างไกลกัน แต่ได้มาร่วมประชุมกันในสภานิติบัญญัตินี้ เพื่อแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน และร่วมกันตัดสินใจในทางที่ละเอียดยุติธรรมต่อบ้านเมืองที่รักษาของเราต่อไปตามเจตนารมณ์แห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย ข้าพเจ้ามีความหวังว่าท่านทั้งหลายจะได้ร่วมกันรักษาเจตนารมณ์นี้ไว้ ให้เป็นรากฐานแห่งการปกครอง ซึ่งระบอบของข้าพเจ้าจะได้เข้ามามีส่วนมีเสถียรโดยสมบูรณ์ในเวลาข้างหน้า

ภารกิจที่ท่านทั้งหลายจะต้องรับผิดชอบนั้น นับว่าเป็นภารกิจอันหนัก เพราะนอกจากจะต้องพิจารณาร่างกฎหมายสำคัญต่าง ๆ ที่รัฐบาลจะได้เสนอขึ้นมาในยามที่ประเทศต้องตกอยู่ในภาวะแห่งความผันผวนในทางเศรษฐกิจและในทางการเมืองนี้แล้ว ท่านทั้งหลายยังจะต้องเป็น

ผู้พิชิตมาร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร อันจักเป็นหลักในการปกครองประเทศด้วยความเป็นธรรมด้วย
สันติสุข และด้วยความก้าวหน้าต่อไป

ข้าพเจ้ามั่นใจว่า เมื่อได้ตระหนักในการกิจอันหนักของท่านนี้แล้วท่านก็คงจะได้ปฏิบัติหน้าที่
ทั้งหมดด้วยความสุจริตเที่ยงธรรม และด้วยความรอบคอบสุจริตให้กิจการงานทุกอย่างสัมฤทธิ์ผลอัน
สมบูรณ์ เพื่อความมั่นคงของบ้านเมือง และเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนทั้งปวง

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบทูลเชิญ
ดำเนินงานตามหน้าที่ของสภาต่อไป ขอคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก
จงบันดาลให้กิจการทุกอย่างดำเนินไปโดยเรียบร้อย ปราศจากอุปสรรคใด ๆ จนบรรลุผลสำเร็จตาม
วัตถุประสงค์ทุกประการ ขอให้ท่านทั้งหลายประสบแต่ความสุขสวัสดิ์ตลอดไป

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก
วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๘
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๕๕๕๕๕๕๕๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมรัฐสภา ณ โอกาสนี้

ภาระหน้าที่ของสมาชิกของรัฐสภา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ อันเป็นที่จะต้องใช้สติปัญญาความสามารถของท่านปฏิบัติโดยเต็มกำลัง เพื่อให้ดำเนินไปตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ การปรึกษาตกลงในปัญหาใด ๆ ที่จะมีขึ้นในสภานี้ ควรดำเนินไปอย่างมีเหตุผลและหลักการ ทั้งตั้งด้วยความสมัครสมานสามัคคีร่วมมือกันด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติ และประชาชน

บัดนี้ถึงเวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมรัฐสภาตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อันเป็นที่เคารพเลื่อมใสของชาวไทย องคมนตรีและข้าพเจ้าให้การดำเนินงานของสภานี้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย บรรลุผลสำเร็จอันพึงประสงค์ อันขอความเจริญผาสุกแก่อาณาประชาราษฎร์และแก่ชาติบ้านเมืองยั่งยืนสืบไป ทั้งขอให้ท่านทั้งหลายมีความสุจริตใจโดยทั่วกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม
สภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน
วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ในโอกาสนี้ ขอแสดงความชื่นชมกับท่านทั้งปวง ที่ได้รับมอบหมายให้มาร่วมงานสำคัญของบ้านเมือง

การเรียกประชุมสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินครั้งนี้คงจะนับเป็นนิมิตหมายของการเริ่มต้นที่ดี นับแต่ครั้งนี้ไป ท่านทั้งหลายจะได้ประชุมปรึกษากันดำเนินการปกครองของประเทศ และใช้อำนาจอธิปไตยปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อฟื้นฟูเสถียรภาพของประเทศทุก ๆ ด้าน ให้บังเกิดความมั่นคงปลอดภัยและความวัฒนาผาสุกขึ้นแก่ชาติบ้านเมืองและประชาชน ข้าพเจ้าเชื่อว่า บรรดาสมาชิกแห่งสภานี้มีความสำนึกในชาติอยู่ดีทุกคน และต่างเล็งเห็นว่า สถานการณ์อันฉิบหายแต่อดีตของชาติยังคงมีอยู่ตามที่ทราบกันแล้ว ดังนั้น จึงควรตระหนักว่าภารกิจของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด และจะต้องรับแรงพิชารณาดำเนินการให้ลุ้ล่งไปโดยถูกต้องและรวดเร็ว ขอให้ท่านร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมสามัคคีกัน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตบริสุทธิ์ใจ และด้วยความคิดพิชารณาอันรอบคอบสุจริต ให้กิจการงานทุกอย่างสัมฤทธิ์ผลอันสมบูรณ์บริบูรณ์ และบรรลุผลตามจุดประสงค์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยของเรา

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอฉวยโอกาสประชุมสภามหากรรมการปกครองแผ่นดิน
เพื่อให้ดำเนินการตามหน้าที่สภานิติบัญญัติต่อไป ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใน
สากลโลก โปรดบันดาลให้กิจการของสภานี้ดำเนินไปโดยราบรื่นปราศจากอุปสรรคทั้งปวง และบรรลุ
ผลอันเลิศทุกประการ ขอให้ท่านทั้งหลายประสบแต่ความสุขความสวัสดิ์ของทุกเมื่อ

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๐
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

จ ๑๖๖๖๖๖๖๖

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งบัดนี้ ท่านทั้งปวงได้
 รับมอบหมายให้เป็นสมาชิกร่วมบริหารงานแล้ว

ภาระหน้าที่ของสมาชิกแห่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อความมั่นคง
 และความเจริญของประเทศ จำเป็นที่จะต้องใช้สติปัญญาความสามารถ ของท่านปฏิบัติโดยเต็มกำลัง
 ทั้งในการร่างรัฐธรรมนูญและการบัญญัติกฎหมาย การปรึกษาตกลงกันในปัญหาใด ๆ ที่จะมีขึ้นในสภานี้
 จะต้องกระทำไปอย่างมีเหตุผล และหลักการ ทั้งด้วยความสุमानสุภาคี ร่วมมือกันด้วยความ
 บริสุทธิ์ใจ เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชนอันเป็นที่หมายอันสูงสุด

บัดนี้ ถึงเวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตั้งแต่บัดนี้เป็น
 ต้นไป ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อันเป็นที่เคารพเลื่อมใสของชาวไทย
 องดลบันดาลให้การดำเนินงานของสภานี้เป็นไปโดยเรียบร้อย บรรลุผลสำเร็จอันพึงประสงค์
 อันด้วยความเจริญผาสุกแก่อาณาประชาราษฎร์และแก่ชาติบ้านเมืองยั่งยืนสืบไป ทั้งขอให้ท่านทั้ง
 หลายมีความสุจริตความสัตย์สุจริตที่ทุกท่าน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก
วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๙๙๙๙๙๙๙๙

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมรัฐสภาในโอกาสนี้ขอแสดงความชื่นชมกับท่านทั้งปวง
 ที่ได้รับมอบหมายให้มาดำเนินงานสำคัญของประเทศ

ควรจะเป็นที่พึงพอใจร่วมกัน ที่บัดนี้ได้มีรัฐสภาขึ้นเป็นฝ่ายนิติบัญญัติโดยสมบูรณ์ตาม
 รัฐธรรมนูญแล้ว ต่อไปจึงเป็นภาระและความรับผิดชอบโดยตรงของท่านทั้งหลาย ทั้งสมาชิกวุฒิสภา
 ทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง เทียบตรง และสมบูรณ์บริบูรณ์ เพื่อให้
 บังเกิดแต่เฉพาะสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองและประชาชน โดยไม่ละเลยปล่อยให้เกิด
 ความบกพร่องและความล่าช้าติดขัดขึ้นอย่างไรเหตุผล แต่ที่ท่านที่ได้รับการเลือกเฟ้นแต่งตั้งเข้ามา
 ในสภานี้อยู่ในฐานะผู้ทรงความรู้ความสามารถ และความรับผิดชอบ เหมาะสมที่จะร่วมกันปฏิบัติ
 หน้าที่ทางนิติบัญญัติอยู่แล้ว ขอให้ตั้งใจใช้สติปัญญาความสามารถ ปฏิบัติภาระของตนโดยเต็มกำลัง
 ด้วยความสุจริตและบริสุทธิ์ใจเร่งรัดและปัญหาใด ๆ ที่เข้ามาสู่สภา ควรจะพิจารณาด้วยเหตุผล
 อันถูกต้องและด้วยความฉลาดรอบคอบให้สำเร็จลุล่วงไปโดยมีจักษุ งานของชาติซึ่งได้ดำเนินรุดหน้า

ไม่โดยสวัสดิ์และบ้านเมืองของเราจักได้ดำรงมั่นคงอยู่ด้วยความสงบผาสุก

บัดนี้ ได้เสด็จอันเนื่องมาจกแล้ว จ้าพเจ้าชอฉัตประมุขรัฐสภาชอคุณพระศรีรัตนตรัยของคณัน
ดาอให้กิจการของสภานี้ สัมฤทธิ์ที่จะอำนวยประโยชน์แก่ประเทศราชจันทจกไทยทั้งมจกอย่างเต็ม
ฉัยม ชอฉวยพรให้ท่านทั้งปวงมจกความสุชความเจริญที่อกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก
วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๕๕๕๕๕๕๕๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมรัฐสภา ณ โอกาสนี้ งานของรัฐสภามีความสำคัญอย่างยิ่งส่วนหนึ่งต่อความดำรงมั่นและความเจริญเป็นนิรันดร์ของประเทศไทย ซึ่งจำเป็นที่สมาชิกแห่งสภานี้แต่ละคน และทุกคนต้องใช้สติปัญญา ความก้าวหน้ามาสู่ทุกแง่ส่วนรวมการพิจารณาปรึกษาและตกลงกันในปัญหาใด ควรเดินไปอย่างไรโดยรอบคอบระมัดระวังโดยเหตุผล และหลักการ ทั้งนี้ ด้วยความสมัครสมาน ร่วมมือกันโดยบริสุทธิ์ใจมุ่งหมายถึงประโยชน์สุข และความเจริญของประเทศชาติ ราษฎรเป็นสุขประจักษ์ ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมรัฐสภาแต่บัดนี้เป็นต้นไปขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อันเป็นที่เคารพยึดมั่นของชาวไทย ขอเดชะโปรดให้การดำเนินงานของรัฐสภาเป็นไปโดยเรียบร้อย บรรลุผลสำเร็จอันจะอำนวยความเจริญมั่นคงและความร่มเย็นเป็นสุข แก่อาณาประชาราษฎร และแก่ชาติบ้านเมืองสืบไป ขออภัยพรให้ท่านทั้งหลายมีความสวัสดี ของทุกเมื่อทั่วหน้ากัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก
วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๕
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
 ๕๕๕๕๕๕๕๕

บัดนี้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วเสร็จเรียบร้อยสิ้นลง และได้มีการเรียกประชุมรัฐสภา พุทธศักราช ๒๕๒๕ ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแล้ว ข้าพเจ้าขอเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเพื่อให้ทำหน้าที่ ฝ่ายนิติบัญญัติต่อไป

ขอให้สมาชิกแห่งสภานี้สำนึกถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของท่าน ซึ่งจะมีผล โดยตรงต่อความมั่นคงของประเทศและสุขทุกข์ของประชาชน จำเป็นที่แต่ละคนจะต้องพยายามปฏิบัติ การทุกอย่างโดยเต็มกำลังสติปัญญาความสามารถ ด้วยความสุจริตเที่ยงตรง ด้วยความคิดพิจารณา อันสุจริตรอบคอบ ประกอบด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง และด้วยความสามัคคีกันโดยบริสุทธิ์ใจ ให้งานของชาติบรรลุผลเลิศ และบังเกิดประโยชน์อันพึงประสงค์โดยครบถ้วน

ขออวยพรให้การดำเนินงานของรัฐสภาดำเนินไปโดยเรียบร้อยและราบรื่น บรรลุผลสำเร็จที่ จะ อำนวยความเจริญผาสุกอันยั่งยืนแก่อาณาประชาราษฎร์และแก่ชาติบ้านเมืองสืบไป ขอให้ทุก ๆ ท่านที่ ประชุมร่วมกันอยู่ ณ ที่นี้ ประสบความสุจริตความสำเร็จดีของทุกเมื่อที่ทุกท่าน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก
วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๑
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๑๑๑๑๑๑๑๑

บัดนี้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสร็จสิ้นลงแล้ว และได้มีการเรียกประชุมรัฐสภา
 พุทธศักราช ๒๕๓๑ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมรัฐสภา เพื่อให้ทำหน้าที่
 ฝ่ายนิติบัญญัติต่อไป

ขอให้สมาชิกแห่งสภานี้คำนึงถึงความสำคัญและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ๑
 ให้มาก เพราะการกระทำทุกอย่างของแต่ละคน จะส่งผลโดยตรงถึงความมั่นคงของประเทศและสุข
 ทุกข์ของประชาชน ทุกคนจึงจำเป็นต้องปฏิบัติภารกิจที่ตนได้โดยเต็มกำลังสติปัญญาความสามารถ
 ด้วยความสุจริตเที่ยงตรงด้วยความคิดพิจารณาอันสุจริตรอบคอบ ประกอบด้วยความซื่อสัตย์และความ
 ความสมัครสมานกันโดยบริสุทธิ์ใจ ให้งานของชาติดำเนินก้าวหน้าไปไม่ติดขัด จนบรรลุผลเลิศ บังเกิด
 ประโยชน์อันพึงประสงค์โดยสมบูรณ์บริบูรณ์ทุกด้าน

ขออวยพรให้การดำเนินงานของรัฐสภาเป็นไปโดยเรียบร้อย สัมฤทธิ์ผลที่เป็นความผาสุกและ
 ความเจริญมั่นคงแท้จริงแก่อาณาประชาราษฎร์และแก่ชาติบ้านเมือง ขอให้ทุก ๆ คนที่ประชุมร่วมกันอยู่
 ณ ที่นี้ ประสบความสุขความสวัสดิ์ดีของทุกเมื่อเทอญ

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๔
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มีโอกาสได้ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวันนี้

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของประเทศ และความผาสุกสงบของประชาชน ท่านทั้งหลายจึงควรจะได้ใช้สติปัญญาความสามารถของท่านปฏิบัติโดยเต็มกำลัง ทั้งในการจัดทำรัฐธรรมนูญและในด้านนิติบัญญัติ การรักษาดกดงกัน ในสาระและปัญหาใด ๆ ที่จะมีขึ้นในสภานี้ก็ควรจะได้กระทำอย่างมีเหตุผลและหลักการด้วยความสมัครสมานสามัคคีร่วมมือกันโดยบริสุทธิ์ใจ เพื่อจะได้สัมฤทธิ์ผลเป็นประโยชน์สุขแก่บ้านเมืองอย่างแท้จริง

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นศุภมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าขออวยพรให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ทำหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๓๔ ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของดลบันดาลให้การดำเนินงานของสภาเป็นไปโดยเรียบร้อยปราศจากอุปสรรค และบรรลุผลไพบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ ยังให้เกิดความผาสุกมั่นคงแก่ประเทศชาติ และประชาชนทั่วหน้า ทั้งขอให้ทุกคนที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์ตลอดกาลทุกเมื่อไป

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก
วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๕
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

จจจจจจจจ

บัดนี้ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสร็จสิ้นลง และมีการเรียกประชุมรัฐสภา พุทธศักราช ๒๕๓๕ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมรัฐสภา เพื่อให้ทำหน้าที่ ฝ่ายนิติบัญญัติแต่เดี๋ยวนี้เป็นต้นไป

ขอให้สมาชิกทั้งสองสภานี้นึกถึงความสำคัญและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้มาก เพราะการกระทำทุกอย่างของแต่ละคนจะมีผลโดยตรงถึงความมั่นคงของประเทศ และสุจริตกิจของ ประชาชน ยิ่งจำเป็นที่ทุกคนจะต้องร่วมมือปรองดองกันปฏิบัติภารกิจทั้งปวงโดยเต็มกำลังสติปัญญา ความสามารถ ด้วยความสุจริต และด้วยความคิดพิจารณาอันสุจริตรอบคอบ หนักแน่นโดยเหตุผล ที่ถูกต้องเที่ยงตรง ตามหลักนิติธรรมและคุณธรรม ให้งานของชาติดำเนินก้าวหน้าไปโดยไม่ติดขัด อนุบรรลุลดเลิศ และบังเกิดประโยชน์อันพึงประสงค์สมบูรณ์บริบูรณ์ทุกด้าน

ขออวยพรให้การดำเนินงานของรัฐสภาสันติโดยเรียบร้อย สัมฤทธิ์ผลอันมีความผาสุกสวัสดิ์ และความวัฒนาถาวร แก่อาณาประชาราษฎร์และชาติบ้านเมือง ทั้งขอให้ทุกคนที่ประชุมร่วมกันอยู่ ณ ที่นี้ ประคับประคองความสุจริตความเจริญทุกเมื่อที่ตนทำกัน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก
วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๓๕
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๐๐๐๐๐๐๐๐

บัดนี้ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสร็จสิ้นลง และมีการเรียกประชุมรัฐสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแล้ว ข้าพเจ้าขอเชิญประชุมรัฐสภาเพื่อให้ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติตั้งแต่วาระนี้ เป็นต้นไป

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคราวนี้ประชาชนต่างเล็งเห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ได้ผู้แทนที่ดีเข้ามาบริหารของแผ่นดิน เพื่อให้เกิดความมั่นคงในชาติบ้านเมือง และให้การปกครองประเทศดำเนินไปตามระบอบประชาธิปไตยที่ทุกคนปรารถนา จึงขอให้สมาชิกแห่งสภานี้ถึงด้วยความสำคัญและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้มาก แล้วพยายามใช้สติปัญญาความสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เดินไปตามวิถีทางของรัฐธรรมนูญ ด้วยความสำนึกตระหนักว่าการกระทำทุกอย่างของแต่ละคนมีผลโดยตรงต่อความมั่นคงของประเทศ และสุขทุกข์ของประชาชน ทุกคนควรอย่างยิ่งที่จักได้ร่วมมือปรองดองกันในการกิจทั้งปวง ด้วยความคิดพิจารณาอันสุจริตรอบคอบ หนักแน่นโดยเหตุผลที่ถูกต้อง เทียบตรงตามหลักนิติธรรมและคุณธรรม ให้งานของแผ่นดินดำเนินก้าวหน้าไปโดยไม่ติดขัด จนบรรลุผลเลิศ บังเกิดประโยชน์อันพึงประสงค์สมบูรณ์บริบูรณ์ทุกด้าน

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยแรก
วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๓๘
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

๙๙๙๙๙๙๙๙

บัดนี้ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสร็จสิ้นลง และมีการเรียกประชุมรัฐสภา พุทธศักราช ๒๕๓๘ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมรัฐสภา เพื่อให้ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติต่อไป

สมาชิกสภาคือผู้ได้รับมอบหมายจากประชาชน ให้มาปรึกษาหารือกันบริหารประเทศ ให้การปกครองดำเนินไปตามวิถีทางแห่งระบอบประชาธิปไตยและให้บังเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชาติบ้านเมือง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกแห่งรัฐสภานี้ จึงมีผลโดยตรงต่อความเจริญมั่นคงของประเทศ และสุขทุกข์ของประชาชนขอให้ทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญและความรับผิดชอบในการระงับปัญหาที่ยังค้างคาอยู่ แล้วร่วมมือปรองดองกันปฏิบัติภารกิจทั้งปวงโดยเต็มสติกำลังปัญญาความสามารถ ด้วยความสุจริตเที่ยงตรง ด้วยความคิดพิจารณาอันสุจริตรอบคอบ ประกอบด้วยเหตุผลอันถูกต้องตามหลักนิติธรรม และคุณธรรม เพื่อให้งานของชาติดำเนินก้าวหน้าไปจนบรรลุผลเลิศบังเกิดประโยชน์อันสมบูรณ์ ทุกด้าน ขออวยพรให้การดำเนินงานของรัฐสภาเป็นไปโดยเรียบร้อย สัมฤทธิ์ผลอันมีความผาสุกสวัสดิ์และความวัฒนาถาวร แห่งราชอาณาจักรและประชาชาติไทย ขอให้ทุกคนที่ประชุมร่วมมือกันอยู่ ณ ที่นี้ ประคับแต่ความสุจริตความเจริญทุกเมื่อที่ทุกท่าน

หน้าว่าง

ภาคผนวก

หน้าว่าง

ตั้งผู้สืบราชสันตติวงศ์

ในคืนวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ ได้มีการประชุมรัฐสภาเป็นกรณีฉุกเฉินกรณีการเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เมื่อที่ประชุมรับทราบแถลงการณ์จากรัฐบาลแล้ว นายปรีดี พนมยงค์ นายกรัฐมนตรี ได้เสนอขอความเห็นชอบจากรัฐสภาให้อัญเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ขึ้นครองราชย์สืบสันตติวงศ์ต่อไป

ที่ประชุมให้ความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์

ต่อจากนั้นประธานพฤษสภา ประธานสภาผู้แทน รองประธานพฤษสภา และรองประธานสภาผู้แทน ได้ไปถวายพระพรและกราบบังคมทูลอัญเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ขึ้นครองราชย์ตามมติของสภา

มีประกาศอัญเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดชขึ้นครองราชย์ ดังนี้

ประกาศ

โดยที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

โดยที่ตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙ การสืบราชสมบัติให้เป็นไปตามนัยแห่งกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๕๖๗ และประกอบด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา

โดยที่สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นเจ้านายเชื้อพระบรมราชวงศ์ที่ร่วมพระราชชนนี ตามความในมาตรา ๙ (๔) แห่งกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พุทธศักราช ๒๕๖๗

โดยที่รัฐสภาได้ลงมติ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ แสดงความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ในการที่จะอัญเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ขึ้นทรงราชย์สืบราชสันตติวงศ์ต่อไป ตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกันว่า สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ได้ขึ้นครองราชย์สืบราชสันตติวงศ์ เป็นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

ปรีดี พนมยงค์
นายกรัฐมนตรี

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

โดยที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงพระเยาว์อยู่ ตามรัฐธรรมนูญในขณะนั้นบัญญัติให้สมาชิก
วุฒิสภาผู้มียุสสูงที่สุด ๓ คน เป็นคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราว ซึ่งประกอบด้วย

- ๑.. พระสุธรรมวิจิตร
๒. พระยานลราชสุวัจน์
๓. นายสงวน จูฑะเตมีย์

วันที่ ๑๑ มิถุนายน มีประกาศเฉลิมพระนามสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังนี้

ประกาศ

เฉลิมพระนามสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

โดยที่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราว ตามมาตรา ๑๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พร้อมด้วยประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทน และคณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาเห็นว่า
ในระหว่างที่ปวงชนชาวไทยยังมิได้ถวายพระพรมาภิไธยแต่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการ
พระราชพิธีบรมราชาภิเษกอันจะพึงมีตามพระราชประเพณีนั้น เป็นการสมควรที่จะเฉลิมพระนามให้
เหมาะสมแก่พระเกียรติ

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราวตามมาตรา ๑๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงให้ประกาศเฉลิมพระนามสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ปรีดี พนมยงค์

นายกรัฐมนตรี

ตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีการประชุมร่วมกันของรัฐสภา เพื่อให้ความเห็นชอบในการตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และประกาศตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ดังนี้

ประกาศ

ตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

โดยที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ยังทรงพระเยาว์อยู่ จะทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้

และในระหว่างที่รัฐสภายังมิได้ตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ สมาชิกวุฒิสภาผู้มีอายุสูงสุดสามคน ประกอบเป็นคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ขึ้นชั่วคราวนั้น

โดยที่รัฐสภาอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ปรึกษากันเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ และลงมติตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย

๑. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนชัยนาทนเรนทร เป็นประธาน
๒. พระยามานวราชเสวี

โดยมีข้อตกลงว่า ในการลงนามในเอกสารราชการนั้น ให้ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ทั้งสองเป็นผู้ลงนาม จึงขอประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

วิลาศ โอสถานนท์

ประธานรัฐสภา

บรรณานุกรม

.....

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕
๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕
๓. ราชเลขาธิการ, สำนัก. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่พระราชทาน
ในโอกาสต่าง ๆ ปี พุทธศักราช ๒๕๒๕
๔. ราชเลขาธิการ, สำนัก. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่พระราชทาน
ในโอกาสต่าง ๆ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๑
๕. ราชเลขาธิการ, สำนัก. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่พระราชทาน
ในโอกาสต่าง ๆ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๔
๖. ราชเลขาธิการ, สำนัก. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่พระราชทาน
ในโอกาสต่าง ๆ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๕
๗. ราชเลขาธิการ, สำนัก. พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส บจ.กกรุงเทพฯ ๒๕๒๑
๘. รายงานการประชุมสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๙
๙. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ ๑ ครั้งที่ ๑/๒๔๗๕ วันที่ ๒๘ มิถุนายน
๒๔๗๕
๑๐. ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์. รัฐสภาไทยในรอบสี่สิบสองปี (๒๔๗๕-๒๕๑๗) ข.ชุมนุมช่าง,
๒๕๑๗.
๑๑. ศิลปากร, กรม. พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รุ่งศิลป์การพิมพ์, ๒๕๒๓.

เอกสารประกอบการจัดแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ
เรื่อง รัฐสภาไทยได้ร่มพระบารมี ๕๐ ปี ทรงครองราชย์
ระหว่างวันที่ ๔-๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๙ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

